

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDĂTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN MEITANI G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR - ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studentii plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I:* Stavri Diaconescu și alții cu Stan Ion Păun Moraru.

Curtea de apel din Iași, secțiunea II: Moștenitorii defunctului Strul Cuten cu I. Veronas și alții.

Tribunalul județului Bacău, secțiunea I: Maria A. Comorașu cu Maria P. Lungu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 14 Octombrie 1914

Președinta d-lui C. R. Manolescu, președinte

Stavri Diaconescu și alții cu Stan Ion Păun Moraru

PATERNITATE ȘI FILIAȚIUNE. — LEGITIMARE. — POSESIUNE DE STAT. — PĂRINȚI ÎNCETAȚI DIN VIAȚĂ. — LIPSA ACTULUI DE CĂSĂTORIE. — ART. 179 C. CIV.

POSESIUNE DE STAT. — PROBA CU MARTORI. — LIPSA UNUI ÎNCEPUT DE PROBĂ SCRISĂ. — ADMISIBILITATE. — ART. 179 C. CIV.

SUCCESIUNE. — DIVIZIBILITATE. — EREDE. — VOCAȚIUNE. — TERTIU. — DREPT EVENTUAL. — REVENDICARE.

1° Potrivit art. 179 c. civ., legitimarea unui copil născut din părinți încetați din viață, nu poate fi contestată sub singurul cuvânt că nu se prezintă actul de căsătorie al părinților, dacă ei au trăit în public ca bărbat și femei și dacă copilul are posesiunea de Stat necontrazisă prin actul de naștere.

2° Posesiunea de Stat fiind un complex de fapte publice, cunoscute de toți, proba cu martori este

admisibilă și fără să se prezite în prealabil un început de dovadă scrisă.

3° Succesiunea unei persoane fiind divizibilă și fiecare erede dobândind din momentul morții autorului comun, un drept distinct de al coeredelui său, urmează că dacă vocațiunea la întreaga succesiune a unui erede îi conferă dreptul de a beneficia de toată succesiunea în caz de renunțare a coerezilor săi sau de prescripțiune a dreptului lor de moștenire, aceasta nu-l poate îndreptăți de a se prevala fără mandat de drepturile lor pentru a reclama întreaga avere succesorală dela un terțiu, de oarece un drept eventual nu poate servi de bază unei acțiuni în revendicare și din nimic nu rezultă indivizibilitatea unor drepturi perfect divizibile.

No. 464. — Casată în urma recursului făcut de Stavri Diaconescu și alții, sentința No. 347 din 1913, a tribunalului Dâmbovița, în proces cu Stan Ion Păun Moraru.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Al. Alessiu.

S'a ascultat: d-nii avocați Stavri Diaconescu și Chiriac, pentru recurenți, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Stravolca, din partea intimatului, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea legeri de instanța de fond, interpretând greșit textele relative la dovada filiațiunei legitime a re-

vendicantului, calitatea de succesor a lui și a preținșului său autor nefiind dovedită conform codului civil».

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că instanța de fond a admis acțiunea introdusă de Ion Păun, decedat în cursul procesului la prima instanță, și continuată în apel de fiul său Stan Ion Păun, și a obligat pe C. Diaconescu, tatăl recurenților Stavri și Lambru Diaconescu, să i lase în plină proprietate 7 pogoane și 19 prăjini cu care a fost împroprietărit tatăl său Păun Moraru, după legea rurală dela 1864;

Că, C. Diaconescu, s'a apărut susținând că nici revendicantul Ion Păun n'a dovedit cu acte de stare civilă că este fiu legitim al împroprietăritului Păun Moraru, nici Stan Ion Păun n'a dovedit filiația sa legitimă, întrucât acesta a prezentat numai actul său de naștere iar nu și actul de căsătorie al părinților săi Ion Păun și Bucura; că, Stan Ion Păun s'a apărut susținând că tatăl său fiind născut sub legea Caragea, este dispensat de a face prin acte dovada filiațiunei acestuia, iar în ce privește propria sa filiațiune, a invocat posesiunea sa de stat de copil legitim al lui Ion Păun și al Bucurei, necontrazisă de actul său de naștere și a susținut că, în așa caz, este dispensat de a prezenta actul de căsătorie al părinților săi;

Că, tribunalul, în ce privește pe Ion Păun, stabilind din actul de naștere al lui Stan Ion Păun, că este născut la 1879, și deci că tatăl său, Ion Păun, nu poate fi născut decât sub legea Caragea, a admis pentru dovedirea acestei filiațiuni proba cu martori; că, nașterile și căsătoriile petrecute sub legea Caragea, putându-se dovedi prin martori, fără un început de dovadă scrisă, tribunalul n'a comis nici un exces de putere când a admis intimatului în recurs proba cu martori pentru dovada filiațiunei tatălui său Ion Păun, născut sub imperiul acelei legi;

Considerând că tribunalul, examinând declarațiunile martorilor, stabilește atât faptul nașterii lui Ion Păun cât și acela al căsătoriei lui Păun Moraru cu femeea Lina, înlăturând ea nedovedită afirmațiunea recurenților că căsătoria nu era legitimă, așa că este inexactă în fapt susținerea recurenților că tribunalul n'ar motiva și existența căsătoriei lui Păun Moraru;

Având în vedere că, în ce privește pe Stan Ion Păun, tribunalul constată că deși acesta n'a prezentat

actul de căsătorie al părinților săi, totuși legitimitatea filiațiunei sale se stabilește din posesiunea de stat de copil legitim al soților: Ion Păun și Bucura, ambii decedați, cari, la rândul lor, au avut în tot timpul cât au trăit, posesiunea de stat de soți legitimi; adăogând tribunalul, că aceste posesiuni de stat nu sunt contrazise de actul de naștere al lui Stan Ion Păun;

Considerând că, după art. 179 c. civ., legitimitatea unui copil născut din părinți, încetați din viață, nu poate fi contestată sub singurul cuvânt că nu se prezintă actul de căsătorie al acestora, dacă părinții au trăit în public, ca bărbat și femeie, și dacă copilul are o posesiune de stat necontrazisă prin actul său de naștere;

Că, sentința supusă recursului constată în fapt că există, în speță, toate condițiunile cerute de art. 179 c. civ., și prin urmare tribunalul a făcut o justă aplicațiune a lui când a considerat ca stabilită legitimitatea filiațiunei lui Stan Ion Păun, prin posesiunea sa de stat necontrazisă prin actul său de naștere;

Că, posesiunea de stat fiind un complex de fapte publice, cunoscute de toți, proba cu martori este admisibilă și fără să se prezinte în prealabil un început de dovadă scrisă, cum fără temei se susține prin motivul de casare;

Că, dar, motivul de casare este nefondat în toate părțile lui.

Asupra motivului II de casare:

«De asemenea se violează legea în cele mai elementare principii de drept în materie de succesiune, când respinge apărarea mea că un succesor cu erede indiviz la un bun succesoral nu poate revendica totalitatea bunului succesoral din mâna unui terțiu deținător, ci numai partea sa ereditară, cum e în speță $\frac{1}{3}$. Tribunalul cu toate că constată numărul succesorilor din interogator și că obiectul litigiului este avutul succesoral, admite acțiunea pentru totalitate, admitând că succesorul poate să se îmbrace fără mandat și cu drepturile succesoriale ale celorlalți coerezi care trăesc și au dreptul în succesiune fiind liberi să dispună cum vor de părțile lor ereditare, teorie cu totul greșită».

Având în vedere că C. Diaconescu, a mai susținut înaintea tribunalului că în tot cazul Stan Ion Păun, având încă doi frați, nu poate să revendice întregul pământ ramaș în succesiunea lui Ion Păun Moraru ci numai partea sa ereditară, iar tribunalul a găsit neîntemeiat acest mijloc de apărare pe motiv că

acceptarea făcută de un coerede se consideră ca făcută pentru întreaga succesiune, care este indivizibilă, întrucât conferă eredelui o vocațiune la totalitatea ei;

Considerând că succesiunea unei persoane este divizibilă și fiecare erede dobândește din momentul morții autorului comun, un drept distinct de al coeredelui său; că, dacă vocațiunea la întreaga succesiune a unui erede îi conferă dreptul de a beneficia de toată succesiunea în caz de renunțare a coerezilor săi sau de prescripțiune a dreptului lor de moștenire, aceasta însă nu-l poate îndreptăți de a se prevala fără mandat de drepturile lor pentru a reclama întreaga avere succesorală dela un terțiu, de oarece un drept eventual nu poate servi de bază unei acțiuni în revendicare și din nimic nu rezultă indivizibilitatea unor drepturi perfect divizibile;

Că, tribunalul numai confundând starea de diviziune a unei succesiuni cu indivizibilitatea și violând principiile arătate mai sus a admis acțiunea lui Stan Ion Păun, pentru revendicarea întregului pământ rămas în succesiunea tatălui său deși este constant că nu este singurul moștenitor al acestuia;

Că, dar, motivul de casare urmează să fie admis și afacerea să fie trimisă înaintea unui alt tribunal spre a fi judecată numai în ce privește mijlocul de apărare care face obiectul acestui motiv de casare.

Pentru aceste motive, admite motivul II, și casează.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI

SECȚIUNEA II

Audiența dela 10 Octombrie 1914

Președinția d-lui Gh. Sturdza, președinte.

Moștenitorii defunctului Strul Cuten cu I. Veronas, și alții.

CAMBIE. — EMITERE ÎN ALB. — EXCEPȚIE PERSONALĂ. — DOVADĂ. — ART. 349 C. COM.

CAMBIE. — ACȚIUNE CAMBIALĂ. — EXCEPȚIE REFERITOARE LA FORMA TITLULUI. — ART. 349 C. COM.

1° Excepțiunea ridicată de pârât într'o acțiune cambială, că cambia a fost emisă în alb, neconținând nici una din mențiunile prescrise de art. 270 și 271 c. com., nu constituie o excepțiune referitoare la forma titlului, ci o excepție pur personală aceluia care exercită acțiunea cambială și

deci nu se poate invoca decât dacă e lichidă, de o grabnică soluțiune și în toate cazurile întemeiată pe o probă scrisă, dovada testimonială și interogatorul fiind inadmisibile în asemenea caz, întrucât prin admiterea lor s'ar întârzia condamnarea la plată.

2° Prin excepțiunile referitoare la forma titlului din art. 349 c. com., se înțeleg numai acele cari apar în ochi și se manifestă la prima vedere, după o simplă observare a titlului în instanță.

S'au ascultat d-nii avocați H. Șutu și C. Drăcșineanu, din partea pârâților, și d-nii avocați Al. Bădărău și Lascar Antoniu, din partea reclamanților, precum și d-l procuror-general în concluziunile sale.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de moștenitorii defunctului Israil, zis Strul Cuten, și anume Haia Liba S Cuten, Nuhăm Cuten, Louis Cuten, Feiga O. Röder, Osias Röder, Ignat Paper, Berthol Paper, și Arnold Paper, contra sentinței tribunalului Iași secția III, No. 114 din 18 Aprilie 1914, prin care s'a respins acțiunea cambială intentată de moștenitorii numiți pentru motivul că n'au făcut dovada calității lor de moștenitori ai defunctului Strul Cuten;

Având în vedere că obiectul acțiunii eră cererea făcută de sus zișii moștenitori de a se condamna întimații de azi I. M. Veronas, Gh. Botez, Gh. Gh. Botez și Petru Gorgan la plată sumei de 36.000 lei în virtutea a cinci cambii și anume: una cambie cu data 2 Iunie 1913, scadența la 1 Decembrie 1913, pentru suma de 10.000 lei; idem cu data 2 Iunie 1913, scadența 1 Decembrie 1913, pentru 10.000 lei; idem cu data 18 Iunie 1913, scadența 18 Decembrie 1913, pentru suma de 5.000 lei; idem cu data 18 Iunie 1913, scadența 18 Decembrie 1913, pentru suma de 6.000 lei și una cu data 18 Iunie 1913, scadența 18 Decembrie 1913, pentru suma de 5.000 lei;

Avânde în veder că apelanții pe lângă actele prezentate la tribunal, au cerut înaintea Curții care a și admis prin jurnalul No. 916 din 11 Iunie 1914, ca cu acte și martori să dovedească calitatea lor de moștenitori, iar prin actele depuse cu petițiunea din

2 Septembrie 1914, și martorii ascultați în ședința de la 19 Septembrie 1914, apelanții au dovedit că sunt moștenitorii legitimi ai defunctului Israel zis Strul Cuten, la care intimații n'au mai obiectat nimic;

Având în vedere că intimații în combaterea pretențiunii apelanților de a fi condamnați pe baza cambiilor prezentate, au cerut ca să li se admită să facă dovada cu interogatoriul apelanților, cu registrele lui Cuten și cu martorii ce vor propune, că cambiile prezentate încă dela fabricațiunea lor, n'au avut numele primitivului cambiei și nici alte mențiuni esențiale fiind în alb și pe baza lor nu există nici acțiune cambială, probă la care apelanții s'au opus ca fiind inadmisibilă în această materie:

Având în vedere că această cerere este un mijloc dilatoriu, de natură a întârzia condamnarea la plată a ziselor cambii;

Considerând însă că legiuitorul comercial, în considerațiunea puternică că cambia este un instrument de credit care circulă din mână în mână, aproape ca moneda, a pus restricțiune tuturor încercărilor ce s'ar face de debitor de a întârzia condamnarea la plată, prevăzând prin art. 349 c. com., că debitorul unei cambii nu va putea opune decât excepțiunile personale aceluia care exercită această acțiune;

Cele dintâiu două excepțiuni una relativă la forma titlului și cealaltă la lipsa condițiilor necesare pentru exercițiul acțiunii, sunt excepțiuni care se pot opune oricărui posesor al cambiei și au de efect de a face ca cambia să decadă ca titlul cambial privilegiat, așa cum l'a declarat legea și motivul este lesne de înțeles. În adevăr, excepțiunile privitoare la forma titlului, prevăzute de art. 349 c. com., după litera și spiritul legii, afară dacă nu s'ar voi a se violenta însuși legea, spre a i se da altă interpretare, nu au alt-ceva în vedere decât cerințele din art. 270 c. com., care au o manifestare cu totul extrinsecă și formală, care trebuie să apară la prima inspecțiune a cambiei: *prima mano* și *ictu oculi*, astfel că lipsa uneia sau mai multor cerinți extrinsece cerute de art. 270 c. com., autoriză nu numai pe oricare părât a se opune la acțiunea cambială, dar chiar pe judecător a o respinge din oficiu, după cum ne învață doctrina și jurisprudența

italiană, căci din momentul ce lipsește o singură cerință cerută pentru validitatea cambiei, atunci ea e incompletă și o cambie incompletă e nulă și deci nu naște nici obligațiune cambială:

În ce privește cealaltă excepțiune relativ la lipsa condițiilor necesare pentru exercițiul acțiunii precum: lipsa de prezentare a cambiei la vedere în termenul legal, lipsa protestului sau tardivitatea lui, intempestiva citare a giranților sau giratarilor, iarăși este o excepțiune absolută ca și cea relativă la forma titlului, fiind-că ori cine își poate da seama la primul aspect despre lipsa lor și se poate opune de oricine și contra oricărui posesor al cambiei.

Pe lângă aceste două excepțiuni obiective și absolute, legiuitorul cambial nu admite nici o altă excepțiune, de cât dacă sunt personale aceluia care exercită acțiunea cambială, numite în doctrină excepțiuni subiective, adică acelea care sunt oponibile numai posesorului care exercită acțiunea cambială, din cauza condițiilor speciale în care el se găsește și care nu sunt necesarmente comune altor eventuali posesori ai cambiei și care derivă din neîndeplinirea unor convențiuni, clauze extra cambiale, etc., conform căroră părțile au consimțit a modifica dreptul lor;

Așa de exemplu: cambia liberată cu anticipație drept preț al vânzării, vânzător care nu îndeplinește predarea lucrului, cambia în alb liberată cu convențiune de reumplere într'un mod dat și care nu s'a observat, etc.

Astfel, delimitate toate excepțiunile ce legiuitorul comercial a admis că debitorul cambiar poate opune posesorului cambiei, urmează să ne dăm seama în care din aceste excepțiuni intră excepțiunea ridicată de intimați și dacă pentru dovedirea ei se poate admite investigațiuni prin registre și martori sau interogator, cum au cerut și care necesită întârzierea condamnării la plată.

Nu intră în excepțiunile privitoare la forma titlului, fiindcă cambia astfel cum se prezintă are toate cerințele prevăzute de art. 270 c. com.

Excepțiunea propusă de intimați însă, are de obiect a susține că cambiile prezentate, încă dela formațiunea lor, conform art. 273 c. com., astfel cum s'a modificat la 1900, adică atunci când a liberat-o Cuten, reprezentat azi prin moștenitorii săi, nu con-

ținea numele primitorului, ceace ar face ca să nu existe cambia, și deci nici acțiunea cambială că, dacă azi cambia este umplută cu toate cerințele legii, aceasta se datorește abuzului făcut cu această cambie de către primitorul ei, care ar fi adăogat în urmă numele primitorului.

Or, pentru a dovedi că încă dela formația sa lipsește această cerință esențială cambiei, intimații cer ca apelanții să aducă registrele și în acelaș timp să li se admită martori și interogator.

Adevărată sau fantastică dacă ar fi această aserțiune, ea nu se poate dovedi prin probe, care au de efect a întârzia condamnarea la plată și cu atât mai mult prin proba testimonială periculoasă și inadmisibilă conform art. 349 c. com. În adevăr, excepțiunea astfel precum este propusă, nu este relativă la forma titlului, ar fi o eroare a se crede astfel întrucât nu se manifestă la prima vedere din inspecția titlului, cu semne extrinseci și materialmente indubitabil relevabile. Este de asemenea evident că excepțiunea nu e relativă la lipsa condițiilor necesare exercițiului acțiunii.

Astfel că rămâne ca o excepțiune personală consistând în abuzul umplerii unei obligațiuni dată în alb în ce privește numele primitorului, excepțiune personală celui care exercită acțiunea cambială, adică în speța apelanților, însă excepțiunile personale posesorului cambiei, cum este aceasta, conform art 349 c. com., nu se poate dovedi decât dacă sunt lichide și de grabnică soluțiune și în tot cazul întemeiate pe o probă scrisă. Or, proba cerută azi de intimați este un mijloc dilatoriu inadmisibil în materie cambială spre a dovedi că cambia la origină a fost în alb, astfel după cum este aproape unanimă chiar jurisprudența noastră; și nici ar putea fi altfel, căci dacă fiecare debitor cambiar pentru ca să întârzie condamnarea sa la plată sau să anuleze acțiunea cambială, ar cere martori sau alte probe ce nu sunt de grabnică soluțiune și bazate pe o probă scrisă, că, cambia la origina ei era în alb, sau nu conținea numele primitorului, ar fi să ajungem la desființarea cambiei cu privilegiile ce legea comercială i le-a acordat, ceace ar fi periculos și contrar intențiunii vândite a legiuitorului nostru de a asigura cât mai bine circulațiunea cambiei;

Că, astfel fiind, urmează a se respinge cererea de

prezentarea registrelor și proba testimonială cerută, cum și interogatorul apelanților și în lipsă de altă probă să se admită apelul și a se condamna pe intimați la plata sus ziselor cambii în sumă totală de 36.000 lei capital, plus procente de 6% dela scadența fiecărei cambii.

Pentru aceste considerente, redactate de d-l consilier C. N. Toneanu, în neunire cu concluziile d-lui procuror, respinge cererea.

Semnați: Em. Cernătescu, S. Zăhărescu, C. N. Toneanu.

Opiniune

Subsemnații diferim de opiniunea majorității și suntem de părere a se admite intimațiilor dovada testimonială și prezentarea registrelor pentru următoarele motive:

Având în vedere că la acțiunea cambială exercitată de apelanți, se opune de către intimații I. A. Veronas, Gh. Botez, Gh. Gh. Botez și Petru Gorgan, că, cambiile în număr de cinci, pe baza cărora sunt reclamați, sunt lovite de o nulitate esențială de formă, întrucât au fost emise de dânsii în alb, fără a avea numele beneficiarului sau vre o altă mențiune și că posterior numai au fost complectate de reclamanți pentru a-i putea acționa în judecată;

Având în vedere că pentru dovedirea acestei excepțiuni referitoare la forma titlurilor, intimații cer a li se admite dovada testimonială și prezentarea registrelor apelanților în instanță, cum și chemarea lor la interogator;

Având în vedere că în speța de față chestiunea de rezolvat este aceia de a se ști care este în legiuirea noastră actuală caracterul și valoarea juridică a cambiei emisă în alb și apoi complectată posterior de către beneficiar; dacă pe baza unui asemenea titlu, posesorul cambiei poate exercita acțiunea cambială contra emitentului și în fine dacă acesta din urmă poate invoca în instanță dovada cu martori sau orce altă dovadă de drept comun, pentru stabilirea excepțiunii ridicate asupra formei primitive a titlului;

Având în vedere că cambia fiind un titlu solemn, de sine stătător, și care se bucură de anumite privilegii de procedură, legea cere pentru existența și valabilitatea ei, să întrunească chiar în momentul creațiunii ei condițiunile esențiale de formă prescise de art. 270, 271 și 272 c. com.;

Că lipsa, vreunei din aceste mențiuni esențiale, chiar în momentul facerii cambiei de către emitent, atrage potrivit art. 273 c. com., astfel cum a fost modificat de legiuitor în anul 1900, sancțiunea de cădere a cambiei din calitatea și efectele sale cambiare, cu rezerva efectelor ordinare ale obligației sub semnătură privată, după natura sa civilă sau comercială;

Având în vedere că vechiul text al art. 273 c. com., nu cerea ca condițiunile esențiale de formă și în special numele beneficiarului să fie întrunite concomitent cu semnătura cambiei, cece îndreptăța jurisprudența unor instanțe de a admite într-o largă măsură valabilitatea cambiilor în alb, în toate cazurile, interpretându-se că emitentul semnând o cambie în alb, a înțeles să dea beneficiarului primitiv un mandat larg de a face cu ea ce vrea: ori, să o treacă altora din mână în mână, dacă nu voește să fie trecut în ea numele său, ori dacă o păstrează apoi să-și pună numele și să o completeze.

După această interpretare, ar fi dar suficient ca cambia să întrunească condițiile esențiale de formă în momentul executării ei, adică a acționării ei în judecată, iar nu *ab initio*, pentru că așa a fost intențiunea părților;

Având în vedere că o asemenea jurisprudență, chiar sub regimul legii vechi era cu drept cuvânt criticată și apreciată ca contrară principiilor de drept. În adevăr, pentru a stabili valoarea și caracterul juridic al oricărei obligațiuni, trebuie să ne referim chiar la momentul nașterii ei, spre a vedea ce au voit părțile să creeze.

Acest principiu de drept trebuie aplicat cu o rigoare mai mare încă în materie cambială, pentru că cambia fiind un act solemn, trebuie chiar dela început să întrunească toate condițiile cerute de lege pentru valabilitatea ei. O obligație cambială nu se poate naște în mod valabil decât din momentul creațiunii ei de părți; or, dacă emitentul în momentul când a semnat polița, n'a voit să prevadă în ea numele beneficiarului primitiv sau celelalte condițiuni esențiale de formă, se poate zice cu drept cuvânt, că a înțeles că actul ce-l creează să nu fie o cambie, ci o simplă obligație sub semnătură privată;

Având în vedere că, pentru a pune capăt controversei și dificultăților ce existau asupra valabilității

cambiilor emise în alb, iar pe de altă parte pentru a se înlătura abuzurile ce se săvârșeau cu punerea lor în circulație, legiuitorul din 1900 a introdus în art. 273 c. com., dispoziția categorică că lipsa arătării numelui persoanei sau firmei primitorului chiar în momentul facerii cambiei, precum și lipsa vreunei din condițiunile esențiale de formă, anume arătate în articolele precedente, excludea calitatea și efectele ordinare ale cambiei, cu rezerva efectelor ordinare ale obligațiunii după natura sa civilă sau comercială;

Având în vedere că, odată ce art. 273 c. com., declară căzută din privilegiile speciale legale orice cambie care în momentul creării ei nu avea numele beneficiarului sau o altă mențiune esențială, este evident că complectarea lor posterioară de către purtător, nu-i mai poate conferi, prin acest singur fapt unilateral, valoarea legală de cambie față de emițător, căci a decide contrariul înseamnă a zice că sancțiunea nulității, prescrisă de sus citatul text, nu are nici o putere legală, deoarece ea va rămânea totdeauna o literă moartă și va putea fi eludată de purtător prin simplul fapt unilateral al complectării posterioare.

De aci nu rezultă însă că în legiuirea noastră comercială, cambiile emise în alb nu pot fi complectate în urmă, și astfel complectate nu pot avea valoarea cambială și nu pot fi puse în circulație. Din contră, uzul unor asemenea cambii e foarte frecuent în practica actuală comercială. În adevăr, conform principiului autonomiei obligațiilor cambiale, este necontestat că obligațiunile ce nasc dintr-o poliță nu se socotesc conexe între ele, așa că nulitatea uneia să se resfrângă asupra celeilalte, ci din contră sunt autonome, bucurându-se fiecare de un drept de existență propriu, ceea ce înseamnă că valabilitatea obligațiunilor cambiare trebuie considerată de părți față cu fiecare obligat prin titlu. Astfel fiind, o cambie nulă ca atare față de primul emitent, care la crearea ei nu a prevăzut în ea numele beneficiarului sau vre-o altă mențiune esențială, capătă imediat după complectarea ei valoarea cambială față de primul purtător, care a complectat-o, precum și față de toți ceilalți prin mânele cărora a trecut, fiindu-le transmisă prin gir. Cu alte cuvinte, art 273 c. com., trebuie înțeles în sen-

sul că omisiunea unei mențiuni esențiale atrage nulitatea cambiei numai față de cei obligați anterior completării; din momentul însă ce omisiunea a fost înlăturată, cambia își produce efectele sale față cu toți cei obligați posterior reparării viciului de formă, pentru că față de toți aceștia obligația cambială naște dintr'un titlu perfect valabil;

Având în vedere că, în legătură cu dispozițiile art. 273, legiuitorul comercial din 1900 a căutat să introducă oare-cari modificări și în textul art 349 c. com., pe care l'a pus în concordanță cu primul articol, prin faptul că i-a dat o redactare mai clară și mai precisă în ce privește excepțiile pe care debitorul unei cambii le poate opune în cursul exercitărei acțiunii cambiare. După ce distinge aceste excepții în două categorii cu totul diferite: în excepții referitoare la forma titlului sau la lipsa condițiilor necesare pentru exercitarea acțiunii, și în excepții personale aceluia ce exercită acțiunea, legiuitorul supune numai invocarea în justiție a acestora din urmă la condiția ca să fie lichide, de o grabnică soluțiune și în toate cazurile întemeiate pe proba scrisă; cu privire însă la excepțiile referitoare la forma titlului, legiuitorul nu subordonează la nici un fel de restricție sau condiție modalitatea discuțiunii lor cu succes în justiție, lăsând deci în vigoare în această privință aplicarea dreptului comun. De aci rezultă învederat că nu numai că nu există vre-o antinomie între dispozițiile articolelor 273 și 349 c. com., după cum se pretinde de unii, dar din contră legiuitorul le-a pus în perfectă concordanță, întru cât dovada excepțiilor de formă ale titlului n'a supus-o la nici un fel de îngrădire care să facă iluzorie aplicarea sancțiunii din art. 273 c. com.,

Având în vedere că excepțiunea ridicată azi în instanță de intimații I. M. Veronas, Gh. Botez, Gh. Gh. Botez și Petru Gorgan, că cambiile în număr de cinci pe baza cărora sunt reclamați sunt lovite de o nulitate inițială față de ei, întru cât au fost emise de dânsii în alb, ne având nici una din mențiunile esențiale de formă, constituie fără îndoială o excepție relativă la forma titlului, care dovedindu-se a fi fondată, are de efect de a desbrăca cambiile de calitate și efectele ce legea le atribue în genere titlurilor cambiale, cu rezerva efectelor ordinare ale obligațiunii sub semnătură privată;

Având în vedere că dovada unei asemenea ex-

cepțiuni putându-se face conform dreptului comun, proba testimonială și prezentarea registrelor cerute de intimați, precum și chemarea apelanților la interrogator, sunt admisibile;

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier Vesp. Erbiceanu, subsemnații suntem de părere a li se admite intimațiilor dovezile cerute.

Semnați: Gh. Sturdza, Vesp. Erbiceanu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

SECȚIUNEA I

Audiența dela 25 Octombrie 1914

Președintă d-lui C. St. Bossie, judecător de ședință

Maria A. Comorașu cu Maria P. Lungu

LEGITIMARE. — COPII NĂSCUȚI ANTERIOR CĂSĂTORIEI. — CĂSĂTORIE SUBSEQUENTĂ. — ART. 216 ȘI 942 CODUL CALIMACH.

Potrivit dispozițiunilor cuprinse în art. 216 și 942 din codul Calimach, copiii născuți în afară de căsătorie, deveneau legitimi prin simplul fapt al căsătoriei posterioare a părinților lor, fără ca pentru aceasta să mai fie nevoie de îndeplinirea vreunei formalități.

No. 323. — S'a prezentat oponenta asistată de d-l avocat D. Kemingher. Asemenea și intimata asistată de d-l avocat Gh. Berea.

Tribunalul,

Asupra opoziției civile de față.

Văzând actele și lucrările din dosar, precum și susținerile și concluziunile părților.

Văzând că Maria A. Comorașu, cu autorizățiunea soțului său, din comuna Prăjești, județul Bacău, a intentat prin petițiunea din 5 Iulie 1910, înregistrată la No. 4533 din 1910, înaintea d-lui judec al ocolului II rural din Bacău, o acțiune în revendicare contra Mariei P. Lungu, cu autorizățiunea soțului său, din aceeaș comună, cerând reclamanta în calitate de fiică legitimă a defunctului P. M. Măriuț, ca pârâta să-i delase în plină proprietate și stăpânire porțiunea de pământ clăcășesc indicată prin acțiune și rămasă pe urma defunctului împroprietărit Martin Măriuț, bunicul după tată a reclamantei; că, această acțiune fiind admisă pria cartea de judecată No. 134 din 1914, s'a făcut apel de către Maria P. Lungu, apel care prin sentința acestui tribunal No. 455 din 1912, s'a respins ca nesusținut, sentință contra căreia s'a făcut opoziție de către Maria P. Lungu, ce urmează a se judeca astăzi. Acestea sunt împrejurările procesului.

Considerând că nu se contestă cum că terenul din proces face parte din acela cu care a fost împroprietărit la 1864, defunctul Martin Măriuț, și nici că intimata Maria A. Comorașu este nepoată de fiu a defunctului împroprietărit;

Văzând că oponenta prin avocatul său susține că

dânsa fiind fiică legitimă a defunctului împroprietărit M. Măriuț, urmează că în mod greșit a fost chemată în judecată de revendicare, singura cale de urmat, în speță, fiind aceea a unei acțiuni de eșire din indiviziune asupra averii rămasă dela *de cuius*, avere din care face parte și terenul din proces;

Că, intimată prin avocatul său contestând opoziției calitatea de fiică legitimă a defunctului M. Măriuț, cătă a vedea întrucât susținerea intimitatei are sau nu vreun fundament juridic;

Considerând că, în speță, susținându-se cumcă oponenta s'a născut în anul 1861, urmează că nașterea dânssei să se constate conform legilor și regulamentelor atunci în vigoare (*tempus regit actum*);

Considerând că conform regulamentului organic al Moldovei (capit. IV, partea finală) atunci în vigoare, actele stărei civile se dresau și se păstrau de către preoții diferitelor culturi profesate în principat (A se vedea D. Alexandresco, *Droit ancien et moderne de la Roumanie*, pag. 5 și urm., nota 4), și deci și de către preoții catolici.

Considerând că din registrul de născuți pe anul 1861, al parohiei catolice din comuna Prăjești, județul Bacău, (a se vedea jurnalul No. 9320 din 1913, la dosar), precum și din înscrisul eliberat de aceaș parohie la 27 Ianuarie 1910, se constată în mod indubitabil că oponenta s'a născut în acea comună la 23 Iulie 1861, spunându-se în registrul de stare civilă mai sus menționat, cumcă oponenta Maria «s'a născut din Martin Măriuț și Roza Cimpoescu logodiți»;

Că, deci, rezultă că la data mai sus indicată s'a născut în comuna Prăjești oponenta sub pronumele și numele de Maria Cimpoescu, fiică nelegitimă a Rozei Cimpoescu, naștere constatată conform regulamentului organic atunci în vigoare;

Că atât din extractul de căsătorie eliberat conform registrului de stare civilă din 1863 al primăriei comunei Prăjești, cât și din registrele de stare civilă ale parohiei catolice din aceaș comună, precum și din înscrisul eliberat de aceaș parohie, se constată că la 4 Februarie 1863, s'au căsătorit în acea comună Martin Măriuț cu Roza Cimpoescu;

Considerând că atât din cele arătate înaintea tribunalului în ședința dela 14 Noembrie 1913 de către Anton Caneva, preotul catolic al parohiei Prăjești, ca rezultând din registrele de stare civilă ale parohiei, prezentate tribunalului în acea ședință, cât și din depozițiile martorilor M. Jecu, M. P. Măriuț, P. Vernica, A. P. Măriuț, M. D. Moraru, P. A. Vernica Corlode Tămășariu audiați sub pres-tare de jurământ, conform art. 196 din procedura civilă în zilele de 11 Iunie 1911, și 18 Ianuarie 1914, rezultând în mod indubitabil că în lume oponenta a fost totdeauna considerată drept fiică legitimă a împroprietăritului M. Măriuț și a Rozei Măriuț (născută Cimpoescu), din toate acestea deducem un fapt cert și anume acela că oponenta a fost totdea-

una considerată ca fiind născută din acești doi de pe urmă;

Considerând că conform art. 216 combinat cu art. 942 din codul Calimach, pe atunci în vigoare, copii născuți în afară din căsătorie deveneau legitimi prin simplul fapt al căsătoriei posteroare a părinților lor, fără să mai fie nevoie de îndeplinirea vreunei formalități;

Considerând că pe deoparte din cele de mai sus rezultând că la 23 Iulie 1861 s'a născut în mod nelegitim oponenta, din Roza Cimpoescu și Martin Măriuț, iar pedealtăparte că în urmă și anume la 4 Februarie 1863, aceste de pe urmă două persoane s'au căsătorit, urmează, conform textelor mai sus notate din codul Calimach, că oponenta, din momentul căsătoriei autorilor săi și prin simplul fapt al acelei căsătorii, a devenit fiica lor legitimă;

Că admitând teoria cumcă sub codul Calimach pentru legitimarea copiilor prin căsătoria subsequentă a părinților lor, era nevoie să se constate intențiunea și voința părinților pentru o atare legitimare, într'un atare caz, în speță, din actele (a se vedea la dosar și extractul de căsătorie din 1880, al oponentei, extract din care rezultă că la căsătoria civilă a dânssei au asistat și părinții săi: Roza și M. Măriuț, care au consimțit la acea căsătorie), registrele și depozițiile mai sus menționate, reeșind cu prisosință existența unei atare intențiuni și voințe, urmează că și din acest punct de vedere oponenta cătă a fi considerată drept fiică legitimă a Rozei și a lui Martin Măriuț;

Considerând că succesiunea deschizându-se în anul 1910 (împroprietăritul M. Măriuț, încetat din viață în acel an) și deci urmând a fi regulată conform actualului cod civil, iar pe de altă parte fiind stabilit că oponenta este fiica legitimă a defunctului împroprietărit și deci cu drepturi egale de moștenire asupra acelei averi, rezultă că față de ea și cu privire la acea avere, pretențiunile intimitatei nu se pot lichida decât pe cale de eșire din indiviziune;

Că, astfel fiind, urmează că opoziția este fondată și deci cătă a fi admisă și prin urmare și apelul și a se respinge acțiunea ca neregulat introdusă.

Pentru aceste motive, redactate de către d-l judecător C. St. Bossie, admite, etc.

Semnați; C. St. Bossie, Em, Furnarachi.